

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Pamattiesības](#) > [Uzņēmējdarbība Un Cilvēktiesības](#) > [Austria](#)

Saturu nodrošina

Austrija

Uzņēmējdarbība un cilvēktiesības

Austrija

1. Kādā veidā es jūsu valstī varu aizsargāt savas tiesības tiesā, ja esmu cietušais, jo saistībā ar uzņēmējdarbību ir pārkāptas manas cilvēktiesības? Vai šī aizsardzība ietver kompensāciju?

Tāpat kā citās dalībvalstīs, starptautisko jurisdikciju lielā mērā nosaka regula "Brisele Ia" ([Regula Nr. 1215/2012](#)). Tādēļ jo īpaši tad, kad uzņēmuma (vai filiāles) juridiskā adrese ir Austrijā, prasību varēs celt neatkarīgi no prasītāja domicila un/vai valstspiederības. Citi jurisdikcijas pamatojumi ir minēti, piemēram, regulas 7. pantā; nozīme varētu būt attiecīgi vietai, kur noticis kaitējumu izraisījušais notikums, vai vietai, kurā būtu bijis jāizpilda līgumsaistības.

2. Vai pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz rupjiem cilvēktiesību pārkāpumiem? Vai šie noteikumi attiecas uz noziegumiem pret vidi vai smagiem darbaspēka ekspluatācijas gadījumiem?

Austrijas tiesību aktos par ārpuslīgumisko atbildību nav īpašu noteikumu par rupjiem cilvēktiesību pārkāpumiem. Tomēr, ja rupja cilvēktiesību pārkāpuma rezultātā tiek pārkāptas ar likumu aizsargātas individuālās tiesības, var iestāties vispārēja ārpuslīgumiska atbildība. Piemēram, personai ir pienākums maksāt kompensāciju, ja viņa tīši vai aiz neuzmanības ir nodarījusi kaitējumu citas personas dzīvībai, veselībai, brīvībai, īpašumam vai citām tiesībām. Gadījumā, ja ir nodarīts kaitējums dzīvībai vai veselībai, brīvībai, īpašumam vai citām tiesībām, atbildīga ir ne tikai persona, kas tieši nodarījusi kaitējumu, bet arī jebkura cita persona, kura nav veikusi vajadzīgos un saprātīgos pasākumus, lai novērstu kaitējumu trešām personām, ja šī persona ir radījusi riska avotu (*Verkehrssicherungspflicht*).

No krimināltiesību viedokļa par rupjiem cilvēktiesību pārkāpumiem uzskata arī vispārējus noziedzīgus nodarījumus.

3. Esmu cietušais, jo Eiropas transnacionālas korporācijas darbību rezultātā, kuras notika ārpus Eiropas Savienības, ir pārkāptas manas cilvēktiesības. Vai man ir piekļuve jūsu valsts tiesām, ja es neesmu ES pilsonis vai nedzīvoju Eiropas Savienībā? Kādi ir nosacījumi, lai es varētu celt prasību par to, ka ir pārkāptas manas tiesības? Kur es varu atrast papildu informāciju?

Sk. 4. iedaļu turpmāk.

4. Vai ombuda iestādes, līdztiesības iestādes vai valsts cilvēktiesību

aizsardzības iestādes var sniegt atbalstu cietušajiem, kuru cilvēktiesības ir pārkāptas saistībā ar uzņēmējdarbību, un pārkāpumu izdarījusi Eiropas transnacionāla korporācija ārpus Eiropas Savienības? Vai es varu vērsties valsts tiesās, ja es neesmu ES pilsonis vai nedzīvoju Eiropas Savienībā? Vai jūsu valstī ir citi publiskie dienesti (darba vai vides inspekcija), kas var izmeklēt manu lietu? Kur es varu atrast informāciju par savām tiesībām?

Tāpat kā citās dalībvalstīs starptautisko jurisdikciju lielā mērā nosaka regula "Brisele Ia" ([Regula Nr. 1215/2012](#)). Tādēļ jo īpaši tad, kad uzņēmuma (vai filiāles) juridiskā adrese ir Austrijā, prasību varēs celt neatkarīgi no prasītāja domicila un/vai valstspiederības. Citi jurisdikcijas pamatojumi ir minēti, piemēram, regulas 7. pantā; nozīme varētu būt attiecīgi vietai, kur noticis kaitējumu izraisījušais notikums, vai vietai, kurā būtu bijis jāizpilda līgumsaistības.

Ja nav piemērojama regula "Brisele Ia" vai 2007. gada Lugāno konvencija (Konvencija par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās), starptautisko jurisdikciju saskaņā ar Likuma par jurisdikciju (*JN, Jurisdiktionsnorm*) 27.a pantu piemēro ikreiz, kad kādai Austrijas tiesai ir teritoriālā jurisdikcija. Tomēr saskaņā ar JN 92.a pantu jurisdikcija par zaudējumu atlīdzību ir atkarīga tikai no vietas, kur veikta kaitējumu izraisījusī darbība. Tomēr atkarībā no lietas apstākļiem varētu apsvērt citas jurisdikcijas; piemēram, atkarībā no izpildes vietas saskaņā ar JN 88. pantu vai īpašuma atrašanās vietas saskaņā ar JN 99. pantu.

5. Vai jūsu valsts Eiropas transnacionālajām korporācijām uzliek par pienākumu izveidot sūdzību mehānismus vai starpniecības pakalpojumus pārkāpumu gadījumiem, kas izriet no korporācijas uzņēmējdarbības? Vai šie pienākumi attiecas arī uz pārkāpumiem ārpus Eiropas Savienības? Kurš ir atbildīgs par šo darbību uzraudzību jūsu valstī? Vai ir pieejami publiski ziņojumi, kuros sniegta informācija par šo sistēmu darbību? + 6. Vai man ir īpašas tiesības, ja es esmu neaizsargāts cietušais, kas meklē tiesisko aizsardzību gadījumos, kad saistībā ar uzņēmējdarbību ir pārkāptas cilvēktiesības? Vai man ir iespēja saņemt juridisko palīdzību un ar kādiem nosacījumiem? Kādas izmaksas tiks segtas juridiskās palīdzības ietvaros? Ja es neesmu ES pilsonis un nedzīvoju Eiropas Savienībā, vai man ir piekļuve juridiskai palīdzībai ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā ES pilsoņiem un iedzīvotājiem?

Juridiskās palīdzības piešķiršana nav saistīta ar Austrijas pilsonību vai Savienības pilsonību.

Juridiskās palīdzības mērķis ir ļaut visiem lietas dalībniekiem – neatkarīgi no viņu individuālās finansiālās situācijas – īstenot savas civiltiesībās paredzētās tiesības vai aizstāvēt tās tiesā. Tiesāšanās izmaksām nevajadzētu būt par šķērslī personai prasījumu izpildei vai aizstāvēšanai, pat ja viņai nav pietiekamu līdzekļu. Tādējādi iespējas piešķirt juridisko palīdzību mērķis ir novērst atšķirības, kas izriet no personiskās finansiālās situācijas, un īstenot ne tikai vienlīdzības principu, bet arī tiesības brīvi un netraucēti vērsties tiesā saskaņā ar Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (ECHK) 6. panta 1. punktu un nodrošināt visiem vienlīdzīgu piekļuvi tiesai.

Tomēr, saņemot juridisko palīdzību, lietas dalībnieks tikai uz laiku ir atbrīvots no pienākuma segt savus tiesāšanās izdevumus. Šāds pagaidu atbrīvojums no izmaksām attiecībā uz atbildētāju nepastāv.

Tiesa juridisko palīdzību lietas dalībniekam piešķir tikai tad, ja konkrētā tiesvedība apdraudētu viņa nepieciešamos iztikas līdzekļus. Turklāt, lai piešķirtu juridisko palīdzību, iecerētā tiesību īstenošana vai

aizstāvēšana tiesā nedrīkst būt acīmredzami nenozīmīga vai nelietderīga.

“Nepieciešamie iztikas līdzekļi” ir iztikas līdzekļi, kas pusei ir vajadzīgi pašai un tās uzturamajai ģimenei vienkāršai iztikai. Nepieciešamo iztikas līdzekļu apmērs ir robežās starp “minimālo” un “atbilstošo” iztiku. Tas ir robežās starp nodarbinātas personas vidējiem statistikas ienākumiem un iztikas minimumu. Starptautiskās lietās ir jāizvērtē apstākļi dzīvesvietā, lai noteiktu, kas ir nepieciešams vienkāršai iztikai.

Austrijas Civilprocesa kodeksa 64. pantā ir uzskaitīti atvieglojumi, kurus var piešķirt kā juridisko palīdzību.

Ievērojot konkrētus nosacījumus, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 57. pantu ārvalstu prasītājiem var būt pienākums sniegt nodrošinājumu, proti, pēc atbildētāja lūguma tiem ir jāsniedz atbildētājam garantija par tiesāšanās izdevumiem. Tomēr daudzos divpusējos nolīgumos ir paredzēta atteikšanās no šādām garantijām. Turklāt juridiskās palīdzības ietvaros ir iespējams saņemt atbrīvojumu no prasības sniegt garantiju par tiesāšanās izdevumiem (Civilprocesa kodeksa 64. panta 1. punkta 2. apakšpunkts).

Austrijas noslēgtie divpusējie nolīgumi ir pieejami Eiropas un starptautisko lietu ministrijas tīmekļa vietnē: [Divpusējie nolīgumi — BMEIA, Austrijas Ārlietu ministrija](#).

Lapa atjaunināta: 22/11/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.